

NỮ THẦN TỰ DO

Cao Nguyên

Năm nay 1986 có gì lạ? Hôm qua, hai đứa con tôi học high school về bàn với nhau là năm nay, nhất là vào tháng 4 đ.l., dân chúng ở Cali. sẽ thấy sao chổi Haley rất rõ. Sau đó, phải đợi 76 năm sau mới có thể thấy lại sao chổi này, theo chu kỳ tuần hoàn của nó. Chúng bạn mà làm tôi nghi ngại miền man về điềm gở của sao chổi, nhớ đến nạn đói ở VN vào năm 1910, theo lời thuật của những vị bô lão.

Hôm nay, vào sáng sớm, tôi liền đi mời nhà tuồng số/chiếm tinh Võ Tâm và một vài người bạn đi uống cà-phê để hỏi về vận nước VN năm nay, xem dân chúng VN có thể bị nạn đói không? Nhà chiêm tinh VT ngồi im lặng, đang điều chiêm nghiệm, uống cà-phê chậm rãi, phi phi điều thuốc Capstan, làm tôi sốt ruột. Anh gật gật đầu nhẹ nhẹ rồi nói: "Có thể lắm, có thể lắm!". Nói đến đây Anh không cảm được nữa, bật cười và nói với tôi: "Anh hỏi tôi gì lạ vậy? Dân chúng VN, đã đói tử năm 1975 rồi nếu nói về dân miền Nam. Riêng dân miền Bắc, còn khổ hơn nữa, đói "tử khuya rồi", tử năm 1954 lận! Cần gì đói đến sao chổi Haley, chỉ cần "sao vàng" là dân đã chết cả lũ rồi!!".

Chúng tôi vẫn thân tình, thường gặp nhau ở những quán cà-phê, quán phở trong vùng Little Saigon hay ở tòa soạn một tờ tuần báo quen, để ôn lại những kỷ-niệm ở quê nhà. lúc còn làm việc chung, để hầu như "về thăm lại quê-hương". Do đó khi nghe Anh Võ Tâm nói đến đây mọi người cũng bần bật cười lên lên, làm những người khác trong quán quay lại nhìn chúng tôi một cách ngạc nhiên?!

Sau khi ngồi nói chuyện một lúc, chúng tôi chia tay, ai đi lo việc nấy. Tôi lái xe đến một chợ VN ở Little

Saigon mua thức ăn. Tôi lái ngang qua một ký đài, có trên cờ VN, cờ quốc gia (cờ vàng ba sọc đỏ), tôi mừng thầm về một tiến bộ của cộng-đồng VN (trong đó có tôi - cái nào "ngon lành" là mình phải hành diện chứ!-) ở miền Nam California. Nghe nói ở miền Bắc Cali., vùng San Jose, dân chúng VN đã quyết góp tiền và sẽ xây dựng một ký đài VN nữa.

Xin, được hoan nghinh cộng đồng VN miền Bắc Cali. một phát nữa và xin được hành diện lấy!!

Tôi lái xe vô một chợ "Việt Nam" (chợ Việt Nam thuần túy -do người VN làm chủ, khó kiếm ở vùng này), lái ngang dướì một công tam quan, hình-thức A-đồng nhưng trông không giống công trước Lăng Tả Quân Lê Văn Duyệt (Gia-Định, VN) hay những công của những quốc tử ở Saigon lúc trước. Công tam quan này giống như những công ở thành-phố Đài-Bắc (Taiwan) mà tôi được chứng kiến vào một dịp tu-nghiệp lúc trước. Nếu hỏi thăm kỹ là những ai đầu tư nhà đất, thường mai vùng này, có lẽ ta cũng không lạ gì về công chào này. Về vụ tu-nghiệp, sau năm 75, tôi dấu rất kỹ vụ tu-nghiệp Taiwan này trong những dịp "kê khai lý-lịch" với Việt Cộng. Đối với bọn Việt Cộng, những danh-tử như "tu nghiệp", "biệt phái", v.v. là đồng nghĩa với "Xĩa", do đó những người mang những "nhãn hiệu" này chắc chắn sẽ bị đi "học tập" dài hạn.

Tôi bước vô chợ, tôi gặp Anh S., tay bắt mặt mừng vì chúng tôi đồng cảnh ngộ mặc dù tôi mới quen Anh khi Anh đến định-cử vùng này. Ghe Anh bị hải-tặc Thái Lan cướp mười mấy lần, ghe bị trôi dạt, hỗn tuấn lẻ và mọi người, tưởng gần chết, mới được tàu đầu Mỹ vớt, chở về Singapur. Anh S. ở đó 6 tháng, được đi định-cử ở Mỹ và ngụ ở nhà người bà con,

gần nhà tôi vùng Santa Ana. Chúng tôi mỗi người mỗi ngả đi mua sắm thức ăn. Tôi mua sắm xong, đẩy xe ra quầy tính tiền, thấy Anh S. đứng chờ tính tiền, ngay trước tôi. Tôi đứng chờ, thấy Anh S., cũng như một số người VN khác, mua rất nhiều những "sản-phẩm khô", đóng hộp hay vô bao, sản-xuất tại ... Thái Lan!

Trời thần đất quỷ đi! Người VN mau quên hay dễ bao dung?! Trên báo-chi VN tại Mỹ hay những đài BBC, VOA tường thuật liên miên những vụ cướp của giết người của hải tặc Thái Lan, dưới sự yểm trợ ngầm cũng như hiển nhiên của chính-phủ Thái Lan, hoặc những vụ khảo của, giết người của bọn hải-tặc TL "đen trê" vì những bọn hải tặc TL khác cướp sạch trơn rồi.

Cộng-đồng VN ở hải ngoại cũng như dư luận thế-giới phản đối, lên án những hành-động dã man này. Tuy nhiên, theo thời gian, những sự phản đối cũng bị "chìm xuống" và nạn hải tặc vẫn hoành hành và càng ngày càng dã man hơn! Chính-phủ Thái Lan còn có những sự đối xử khác nghiệt khác đối với người tỵ-nạn, hiện đang ở những trại tỵ-nạn trên đất Thái Lan.

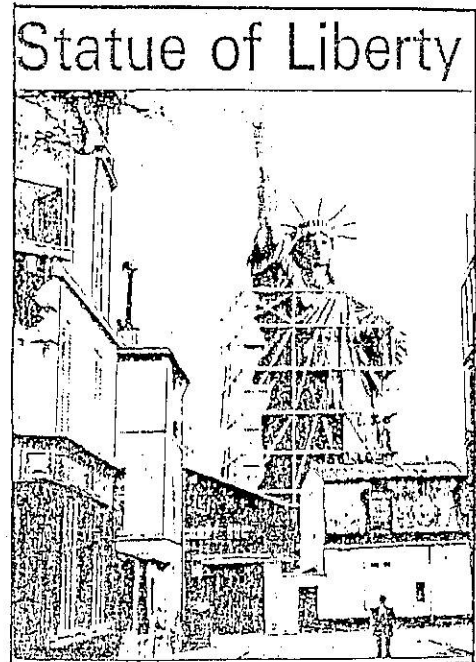
Cộng-đồng VN ở hải ngoại, nhất là ở Mỹ này, chúng ta có "cây súng" (xin đừng hiểu nghĩa khác mà nghĩa nó trát xa ngàn dặm) của chúng ta, tại sao chúng ta không "bắn", còn chân chõ hoặc "đấu võ mồm" chi nữa? Ngay trước, vào những năm 1972, 73, dân chúng Thái Lan biểu tình, hô hào tẩy chay hàng Nhứt Bôn vì cán cân xuất nhập cảng của Thái bị mất cân bằng (ngiên nặng về phía Nhứt) trầm trọng, đe dọa nền kinh-tế Thái. Sau đó báo chí thuật lại là Nhứt nhượng bộ, phần nào, sửa chữa tình trạng xuất cảng qua Thái. Chúng ta cứ theo kinh-nghiệm này, "gậy ông đập lưng ông": TÁY CHAY HÀNG HOA THÁI LAN. Chúng ta "thủ" hộ hào cộng đồng VN hoặc kêu gọi những "cảm tình viên" người Mỹ hay ngoại quốc, tẩy chay hàng hoá Thái Lan, thủ một thời-gian xem sao?! Xin mọi người, và mọi người hộ hào và thực hiện, chớ đứng hộ hào suông, làm "chính-trị mồm", như vậy tui cho vong linh của hàng trăm ngàn người đã bỏ mình dưới biển Đông lấm!!

Chúng ta không "bài ngoại", bài hàng hoá/dân chúng Thái, chúng ta chỉ tranh

đấu cho sự sống còn của hàng trăm ngàn người tỵ nạn đang sống khổ cực ở trại tỵ nạn của Thái hoặc những người đang hoặc sẽ tìm đường vượt biên/vượt biển. Chúng ta không dùng hàng hoá Thái Lan, chúng ta không chết. Chúng ta cơ thể mua những sản phẩm tương tự của những nước A Châu khác, nếu không có những món tương đương chúng ta "nhịn", cũng chẳng chết "mông" nào!

Tôi lẳng lẳng chờ tính tiền xong đem ra xe ra về. Tôi không nói với Anh S. về vụ này vì bạn riêng với từng người, mất nhiều thời giờ. Tôi lái xe chạy theo đường Mac Fadden để về nhà.

Tôi vẫn thường gọi đùa con đường này là "School Street" vì vô số trường nằm dọc theo đường này, hoặc gọi đường Vermont gần Los Angeles Community College là đường "Cuckoo Street". Ở những ngã tư gần trường này, có những đèn báo hiệu cho người đi đường và những còi báo hiệu, kêu giống như chim tu hú, để ngăn không cho băng qua đường nữa. Tôi xin miễn phiền âm tiếng Việt tiếng chim này, mong thứ lỗi.

Tượng đang được ráp tại PARIS - 1880

Tôi về nhà là gần 1 giờ trưa rồi. Vợ tôi lo nấu nướng, tôi sửa soạn để đi dạy lớp song ngữ bilingual cho trẻ em VN ở trường tiểu học Mỹ gần nhà từ 2:30 đến 3:30 p.m.. Hôm nay thứ sáu, là bữa dạy chốt của chu-kỳ những lớp "màu xanh".

Vì thiếu phòng ốc, những trường tiểu học ở Nam Cali., phân đông chia trẻ em học những lớp như "chia ca", 3 loại theo màu xanh, vàng, đỏ hay A, B, C. Mỗi loại lớp học hai tháng, nghỉ một tháng, do đó đối với trẻ em những trường này, không có danh từ "nghỉ hè" đúng nghĩa! Việc chia ca này cũng làm "điên đầu" bậc phụ huynh vì không sắp xếp giờ giấc, sinh hoạt riêng của mình sao cho ổn được. Hy vọng rằng, với "tiền chia" của chương trình xã số của tiểu bang Cali., mỗi năm thu hồi khoảng 500 triệu hoặc với cuộc bầu cử thống-độc vào năm nay, tình trạng này sẽ được cải thiện chăng?! Mong làm thay!

Đi dạy về, tôi đọc báo The Register, thấy họ có đồng cho chương-trình TV tối nay của đài 28 dư-lắm. Đài 28 này là một đài Public Television Service (PBS) -tạm dịch đài TV "chùa"-, Trên những đài này, họ chiếu những chương-trình giáo dục, giải-trí, v.v. liên tục, không quảng cáo và cũng không thu tiền lệ-phi của người xem như những đài CABLE. Họ "sống" nhờ những phim, cho mượn free, của những cơ-quan, đoàn thể thiện nguyện hoặc những trợ-cấp của chính-phủ hay tư nhân.

Tối nay, đài TV 28, chiếu chương-trình đặc biệt về tượng Nữ Thần Tự Do ở New York. Tượng này đang được tân trang đã tái khánh thành, nhân dịp kỷ-niệm 100 năm xây dựng tượng này tại hải cảng New York.

Báo chí thuật tóm lược về nội dung chương trình TV, nói về lịch sử, ý nghĩa của bức tượng, cũng một vài cuộc phỏng-vấn những người di dân (nay đã thành US citizen mất rồi! hay một vài nhà học-giả, nhất là những người gốc Ý. Những người di dân gốc Ý hay Ông IOCCADA (một quản-trị-viên xuất chúng của công-ty Chrysler) "mặn" về bức tượng này lắm. Lý-do là, vào những năm 1920, những di dân Ý đầu tiên đến định-cư tại New York, dưới "ánh sáng" của tượng Liberty!

Báo thuật rằng, nhà điêu khắc bức tượng, Frederic Bartholdi, nguyên thủy dự tính là đặt bức tượng trên một nơi của Kinh Suez, trên đường từ Âu sang Á, không dính dáng gì đến vụ di dân hay tử-

do chi hết! Ý-kiến này bị bác bỏ tuy nhiên nhà điêu khắc này vẫn giữ những họa-đồ xây dựng. Sau đó với sự góp công sức của nhiều người, đoàn-thể, quốc-gia, bức tượng được đặt ở vị trí hiện tại tượng trưng cho TỰ DO, đón chào người di dân đi tìm tự-do, đến miền đất hứa này. Một vài giai-thoại được kể về ngày lễ khánh thành tượng này, được Tổng Thống Grover Cleveland khánh thành. Ban tổ chức chỉ mỗi hai vị phái nữ trên khán đài. Khiến các bà/có tức giận, mượn ca-nô, tàu, chạy trên biển đến gần nơi tổ chức để biểu tình, bắt loa phản đối âm ỉ! Tính ra đến năm 1986 là đúng 100 năm thành lập, bức tượng mang nhiều ý nghĩa cho những cộng đồng di dân, đi tìm tự-do.

Từ năm 75, Việt Cộng cũng thiết lập thật nhiều "tượng" ở những cửa sông ngòi hay những vị trí then chốt ở bờ biển. Không phải họ dựng những "tượng tự-do" mà là những biểu tượng "tứ thân" đó là những chồi cành cao vút của bọn "Công An Biên Phòng" để bắn xối xả vào những ghe thuyền chở người vượt biển!

Đĩa con tôi ra phòng khách mời tôi đi ăn cơm tối. Vợ chồng tôi cùng hai đứa nhỏ ăn trước. Đĩa lớn nhất, năm nay 25, đi làm assembler ca 2, 11 giờ đêm về nhà "bối cơm" ăn sau. Bối khi, nó vì muốn mua một chiếc xe mới, nên "tự do" đi cây thêm ca 3. Ăn cơm xong, tôi ngồi xem TV, chương-trình trên TV về bức tượng này cũng gần giống như bài tường thuật trên báo. Trước khi đi nằm "nghỉ lưng", cái lưng còm của tôi để chăm dút một ngày dài, tôi xin ghi lại vài tạm dịch gấu trả lời cuộc phỏng-vấn báo chí của một di dân ở New York:

"Until you loose it, you don't know what freedom is and liberty means".

"Ông/Anh ghi hiểu rõ thực chất và ý-nghĩa của hai chữ "tự do" khi nào ông hay ánh đánh mắt nó" ●